

Overheid in Nederland

Voortgang infrastructurele werken

Onderzoeksrapport

Juli 2023

INLEIDING

Met onderliggend onderzoek wil Bouwend Nederland de besteding van infrabudgetten in beeld krijgen omdat er signalen komen dat de infrabudgetten niet volledig besteed worden. Met de resultaten willen ze een mogelijke betere afstemming tussen de opdrachtgevers en de betrokken marktpartijen bereiken.

De volgende hoofdvragen komen in onderstaand rapport aan bod:

- ▶ Worden middelen die beschikbaar zijn voor infrastructuur bij gemeenten, provincies en waterschappen daadwerkelijk uitgegeven?
- ▶ Wat zijn de oorzaken van het niet (volledig) uitgeven van de budgetten voor infrastructurele werken?
- ▶ Indien men wel in staat is infrastructurele projecten tot stand te laten komen, op welke wijze weet men dit dan voor elkaar te krijgen? Wat zijn de knelpunten en welke slimme oplossingen worden er aangedragen?
- ▶ Welke best practices zijn er om gemeenten, provincies en waterschappen te inspireren en stimuleren.

INHOUDSOPGAVE

▶ <u>SAMENVATTING</u>	<u>4</u>
▶ <u>ONDERZOEKSVERANTWOORDING</u>	<u>6</u>
▶ <u>RESPONSVERANTWOORDING</u>	<u>7</u>
▶ <u>VERDIEPINGEN IN DEZE RAPPORTAGE</u>	<u>8</u>
▶ <u>BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2023 VERSUS 2022</u>	<u>9</u>
▶ <u>BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2022</u>	<u>19</u>
▶ <u>BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2023</u>	<u>24</u>
▶ <u>KNELPUNTEN EN TIPS</u>	<u>31</u>
▶ <u>INVIOR EN OVERHEID IN NEDERLAND</u>	<u>35</u>

SAMENVATTING DEEL I

BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2023 VERSUS 2022

- ▶ 40% van de respondenten geeft aan dat het budget voor infrastructuur niet is gestegen in 2023.
- ▶ Respondenten uit de G40 gemeenten geven vaker aan dat het budget gedaald is ten opzichte van de niet-G40 gemeenten.
- ▶ Respondenten uit de niet-G40 gemeenten geven vaker aan dat het budget gelijk gebleven is, vergeleken met de G40 gemeenten.
- ▶ 77% van de respondenten geeft aan dat het budget in 2023 is geïndexeerd voor prijsstijgingen.
- ▶ Respondenten die aangeven dat het budget is gestegen, geven vaker aan dat de budgetten zijn geïndexeerd, vergeleken met respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is.
- ▶ 67% van de respondenten die aangeven dat het budget geïndexeerd is, geeft aan dat de budgetten geïndexeerd zijn vergelijkbaar met de CBS-index grond-, weg- en waterbouw.
- ▶ Respondenten uit de G40 gemeenten geven vaker aan dat de budgetten vergelijkbaar met de CBS-index GWW geïndexeerd zijn, vergeleken met de niet-G40 gemeenten.
- ▶ Respondenten die aangeven dat het budget is gestegen, zeggen vaker dat dit gebeurd is vergelijkbaar met CBS-index GWW dan respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is.
- ▶ 46% van de respondenten geeft aan dat de geïndexeerde budgetten niet voldoende waren om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren.
- ▶ Respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is én geïndexeerd is, geven vaker aan het de indexatie onvoldoende was om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren vergeleken met de respondenten die aangeven dat het budget is gestegen.

BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2022

- ▶ 82% van de respondenten geeft aan dat minder dan 100% van het gereserveerde budget in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven.
- ▶ Respondenten uit niet-G40 gemeenten geven vaker aan dat minder dan 80% van het gereserveerde budget voor infrastructuur daadwerkelijk uitgegeven is, vergeleken met de G40 gemeenten.
- ▶ Meest genoemde oorzaak van het niet volledig uitgeven van het budget zijn de ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen.
- ▶ Een ruime meerderheid van de respondenten (78%) geeft aan dat vooraf geplande infrawerken niet doorgegaan of vertraagd zijn in 2022.
- ▶ Riolering en onderhoud worden het meeste genoemd als type infrawerken die niet doorgegaan of vertraagd zijn in 2022.

SAMENVATTING DEEL II

BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2023

- ▶ 36% van de respondenten geeft aan dat er minder dan 40% van het gereserveerde budget uitgegeven is in 2023. 48% geeft aan dat er 40% tot 60% uitgegeven is en 16% zegt dat 60% tot 80% van het budget tot nu toe uitgegeven is.
- ▶ Ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (78%) is de meest genoemde reden voor het niet volledig uitgeven van het gereserveerde budget voor infrastructuur.
- ▶ 44% van de respondenten geeft aan dat ze verwachten dat het totale budget voor infrastructuur in hun organisatie niet wordt uitgegeven in 2023.
- ▶ Niet-G40 gemeenten verwachten vaker dat het budget voor infrastructuur in 2023 niet wordt uitgegeven, vergeleken met de G40 gemeenten.
- ▶ 60% van de respondenten geeft aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn tot nu toe in 2023.
- ▶ Riolering, aanleg van wegenbouw en onderhoud worden het meeste genoemd als type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2023.
- ▶ 84% van de respondenten heeft zorgen bij geen doorgang van geplande werkzaamheden.
- ▶ Aansprakelijkheid in het kader van slecht onderhoud areaal (38%), voortbestaan onveilige verkeerssituaties voor fietsverkeer (38%) en voor autoverkeer (37%) zijn relatief de meest genoemde zorgen.

VERGELIJKING BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2022 EN BUDGET VOOR INFRASTRUCTUUR 2023

- ▶ Het grootste deel van de respondenten (72%) geeft aan dat het budget voor infrastructuur niet volledig uitgegeven is in 2022. 44% van de respondenten verwacht dat het budget in 2023 ook niet volledig uitgegeven gaat worden.
- ▶ De meest genoemde reden waarom het budget in 2022 niet volledig uitgegeven is, is ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen. Deze zelfde reden wordt het meeste genoemd door de respondenten die verwachten dat het budget in 2023 niet volledig uitgegeven zal worden.
- ▶ 78% van de respondenten geeft aan dat vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022. 60% van de respondenten geeft aan dat er tot nu in 2023 geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn.
- ▶ De meest genoemde type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn, zijn in 2022 en 2023 hetzelfde. Namelijk Riolering, Onderhoud en Aanleg van wegenbouw

KNELPUNTEN EN TIPS

- ▶ 62% van de respondenten geeft aan dat hun organisatie knelpunten ervaart in het uitvoeren van infrastructurele werken.
- ▶ Respondenten die knelpunten ervaren, noemen ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (83%) het vaakst als knelpunt bij het uitvoeren van infrastructurele werken.
- ▶ G40 gemeenten ervaren vaker knelpunten bij het uitvoeren van infrastructurele werken, vergeleken met de niet-G40 gemeenten.
- ▶ 63% van de respondenten geeft 1 of meer tips aan andere organisaties om infrastructurele werken zonder vertraging door te laten gaan.
- ▶ Tips die vaker genoemd worden zijn onder andere samenwerken met andere partijen en aannemers en nutsbedrijven eerder inschakelen.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

DOELGROEP

De doelgroep van dit onderzoek zijn alle ambtenaren die zich bezig houden met infrastructuur en inkoop/aanbesteding van infrastructuur. Door de combinatie van enerzijds een bestaand netwerk van Bouwend Nederland en anderzijds deskresearch, is er een database opgebouwd met daarin ambtenaren die zich bezig houden met deze sector. Daarnaast is er een openbare link aangemaakt en verspreid via netwerken en mediakanalen waardoor ambtenaren buiten onze database ook de gelegenheid hebben gehad om deel te nemen aan dit onderzoek.

METHODIEK

- ▶ Het onderzoek is online uitgevoerd.
- ▶ Op 12 juni 2023 is een e-mail gestuurd aan alle ambtenaren in onze database met een link naar de online vragenlijst.
- ▶ Op 20 juni en 27 juni 2023 is een herinnering aan niet responderende ambtenaren gestuurd.
- ▶ Ten slotte is een openbare link naar de vragenlijst beschikbaar gesteld. Deze link is verspreid via netwerken en mediakanalen.
- ▶ Op 17 juli 2023 is de vragenlijst gesloten.
- ▶ Alle respondenten hebben de vragenlijst anoniem ingevuld.

OVER DEZE RAPPORTAGE

De resultaten van dit onderzoek worden op hoofdniveau weergegeven. Door de lage respons van provincies en waterschappen/hogheemraden is het niet mogelijk om specifieke uitspraken en/of conclusies te verbinden aan deze groepen.

Daar waar interessant zijn er verdiepingen gemaakt op 1) G40/Niet-G40 gemeenten 2) Regio en 3) Budgetverandering (voor verdere uitleg zie pagina 8).

Daarnaast is er in deze rapportage gekozen om enkel de inhoudelijke antwoorden mee te nemen in de analyses. De antwoordcategorie 'Weet niet' is bij alle betreffende vragen buiten beschouwing gelaten. Wanneer we in deze rapportage over alle respondenten spreken, bedoelen we dus de respondenten die een inhoudelijk antwoord hebben gegeven. De respondenten die aangegeven hebben geen antwoord te kunnen geven op deze vraag ('Weet niet') zijn buiten beschouwen gelaten.

Percentages worden op hele cijfers afgerond. Door deze afronding kunnen kleine afwijkingen ontstaan, wanneer deze afgeronde percentages worden opgeteld. Bij het analyseren van de resultaten wordt altijd uitgegaan van de niet afgeronde cijfers.

RESPONSVERANTWOORDING

Aan onderliggend onderzoek hebben 123 respondenten meegedaan die werkzaam zijn bij een provincie, gemeente of waterschap/hoogheemraadschap in de functie van manager op het gebied van openbare ruimte/stadsbeheer, civiele techniek en/of infrastructuur of manager Inkoop & Aanbesteding.

In onderstaande tabellen zijn de details van de respons weergegeven. Van alle respondenten is het overgrote deel werkzaam bij een gemeente (91%). Enkele respondenten zijn werkzaam bij ofwel een provincie (4%) ofwel een waterschap/hoogheemraadschap (3%). Eén respondent is werkzaam voor meerdere gemeenten.

Van de respondenten die werkzaam zijn bij een gemeente komt de hoogste respons vanuit gemeenten in de provincie Noord-Brabant (20%). Gevolgd door gemeenten uit de provincie Gelderland (15%) en Zuid-Holland (13%). Gemeenten uit de provincies Groningen (2%), Flevoland (3%) en Utrecht (3%) zijn het minst vertegenwoordigd in dit onderzoek.

Soort organisatie	Respons	Respons (n=123)
Provincie	4%	5
Gemeente	91%	113
Waterschap/ hoogheemraadschap	3%	4
Andere organisatie	2%	1

Provincie	Respons (n=5)
Flevoland	1
Friesland	1
Noord-Brabant	1
Noord-Holland	1
Zuid-Holland	1

Waterschap	Respons (n=4)
Hunze en Aa's	1
Drents Overijsselse Delta	1
Aa en Maas	1
Limburg	1

Gemeenten per provincie	Respons	Respons (n=113)	Populatie	% respons tov populatie
Drenthe	6%	7	12	58%
Flevoland	3%	3	6	50%
Friesland	10%	11	18	61%
Gelderland	15%	17	51	33%
Groningen	2%	2	10	20%
Limburg	12%	13	31	42%
Noord-Brabant	20%	22	56	39%
Noord-Holland	8%	9	44	20%
Overijssel	7%	8	25	32%
Utrecht	3%	3	26	12%
Zeeland	4%	5	13	38%
Zuid-Holland	13%	13	50	26%

VERDIEPINGEN IN DEZE RAPPORTAGE

In deze rapportage worden de resultaten op hoofdniveau weergegeven. Daarnaast worden relevante onderwerpen verdiept op basis van G40 gemeenten, regio's en budgetverandering.

1) De eerste verdieping vergelijkt de G40 gemeenten met de niet-G40 gemeenten. [Klik hier](#) voor meer informatie over de G40 gemeenten.

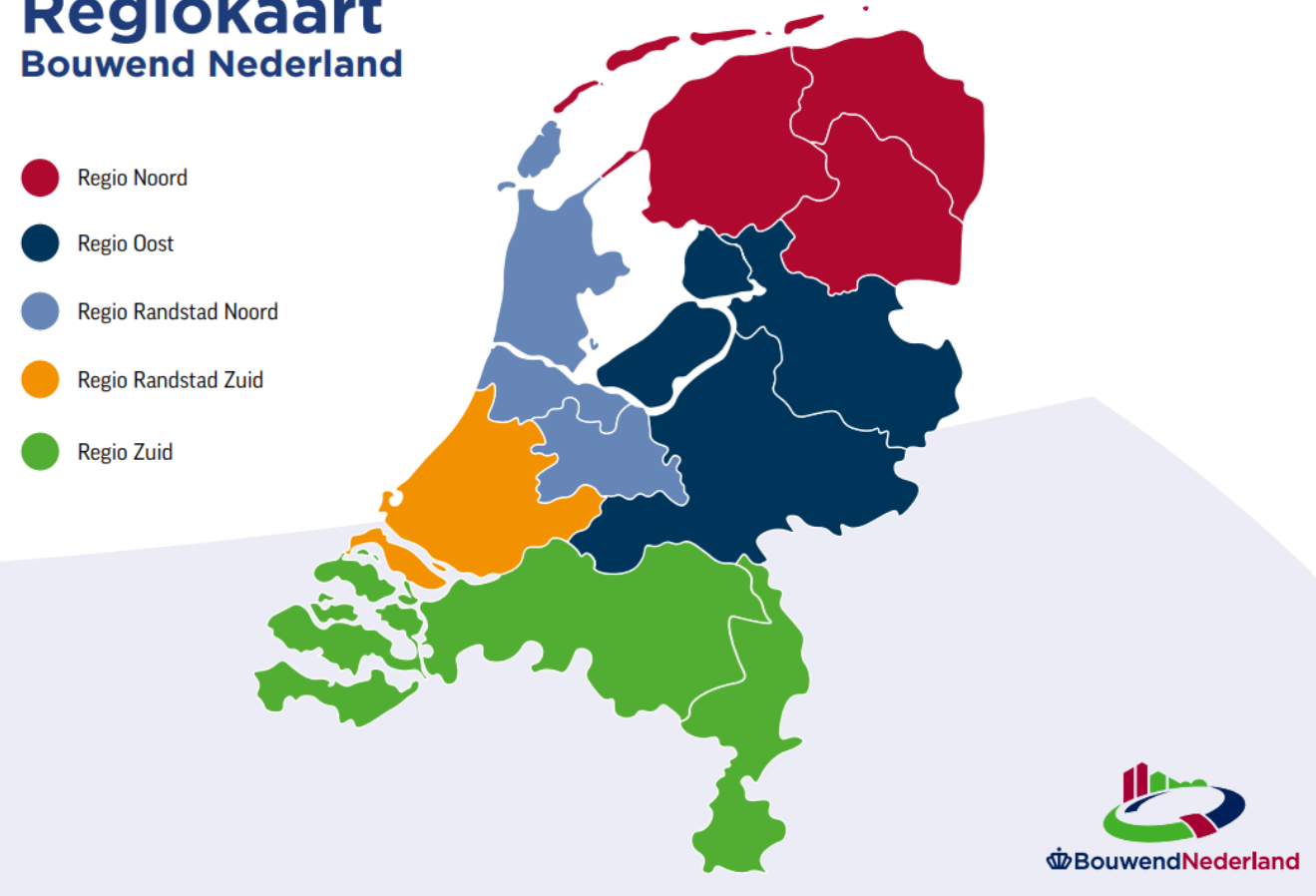
2) De tweede verdieping vergelijkt vijf regio's volgens de indeling van Bouwend Nederland, namelijk:

Regio Noord:	Groningen, Flevoland, Drenthe
Regio Oost:	Flevoland, Overijssel, Gelderland
Regio Randstad Noord:	Noord-Holland, Utrecht
Regio Randstad Zuid:	Zuid-Holland
Regio Zuid:	Zeeland, Brabant, Limburg

Omdat de respons (n) bij de verdiepingen op regioniveau erg klein is, worden er absolute aantallen weergegeven in plaats van percentage in de visualisaties. Daarnaast zijn deze cijfers enkel indicatief en mag er voorzichtigheid worden geboden bij het doen van uitspraken op basis van deze cijfers. De resultaten zullen enkel beschrijvend worden toegelicht.

3) De derde verdieping vergelijkt de respondenten die hebben aangegeven dat het budget is gestegen met de respondenten die hebben aangegeven dat het budget gelijk gebleven is.

Regiokaart Bouwend Nederland

Budget voor infrastructuur 2023 versus 2022

BUDGETVERANDERING

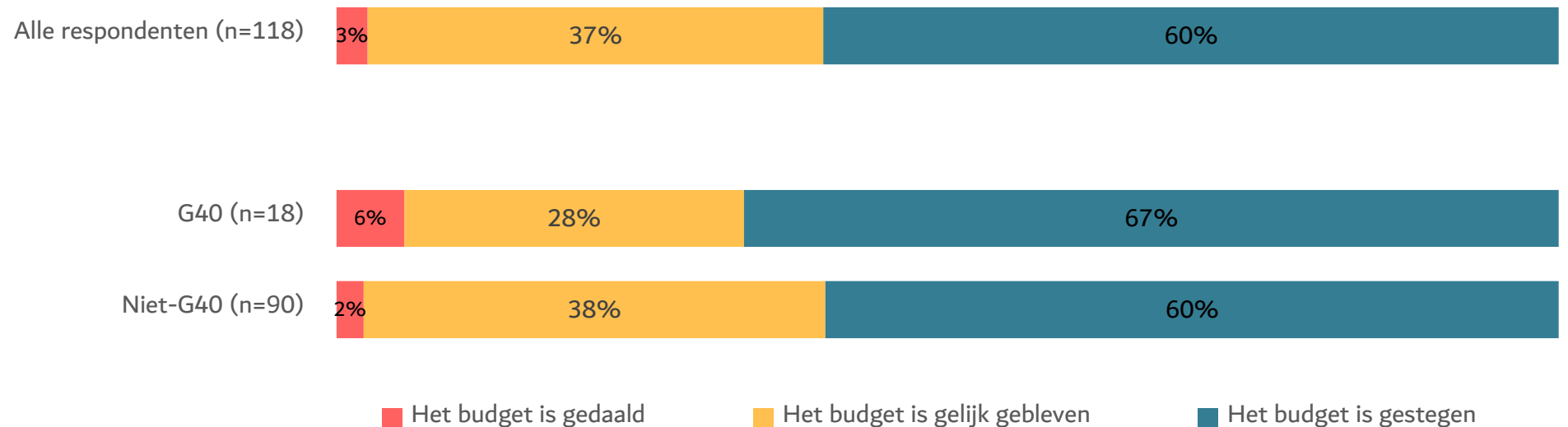
40% van de respondenten geeft aan dat het budget voor infrastructuur niet is gestegen in 2023.

Ruim een derde van de respondenten (37%) geeft aan dat het budget voor infrastructuur in hun organisatie in 2023 gelijk gebleven is ten opzichte van 2022. Nog eens 3% geeft aan dat het budget is gedaald.

60% van de respondenten geeft aan dat het budget voor infrastructuur in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022.

G40/Niet-G40

Wat opvalt is dat respondenten uit de G40 gemeenten vaker aangeven dat het budget gedaald is ten opzichte van de niet-G40 gemeenten (6% versus 2%). Verder geven de niet-G40 gemeenten, met 38%, vaker aan dat het budget gelijk gebleven is vergeleken met de G40 gemeenten (28%).

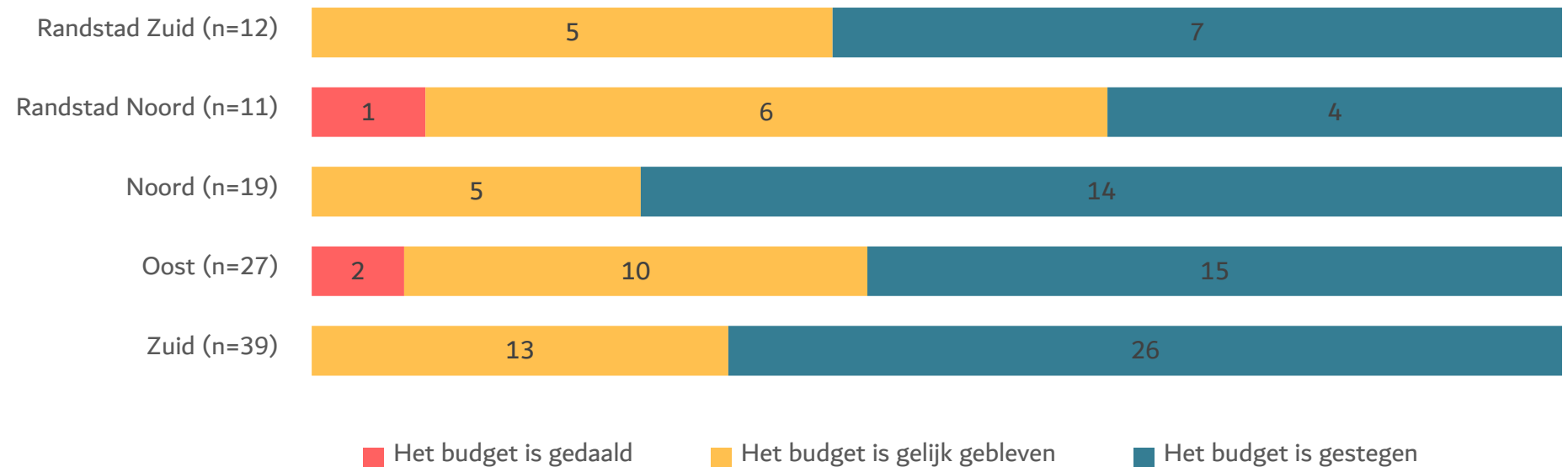

BUDGETVERANDERING

In de regio Randstand Noord geeft een groter deel van de respondenten aan dat het budget voor infrastructuur niet gestegen is. In alle andere regio's geeft een groter deel van de respondenten aan dat het budget wel gestegen is.

In de regio Randstand Noord geeft een groter deel van de respondenten aan dat de budgetten gedaald of gelijk gebleven zijn. In alle andere regio's geeft meer dan helft van de respondenten aan dat het budget in 2023 is gestegen ten opzichte van 2022.

BUDGET INDEXERING

Ruim drie kwart van de respondenten (77%) geeft aan dat het budget in 2023 is geïndexeerd voor prijsstijgingen.

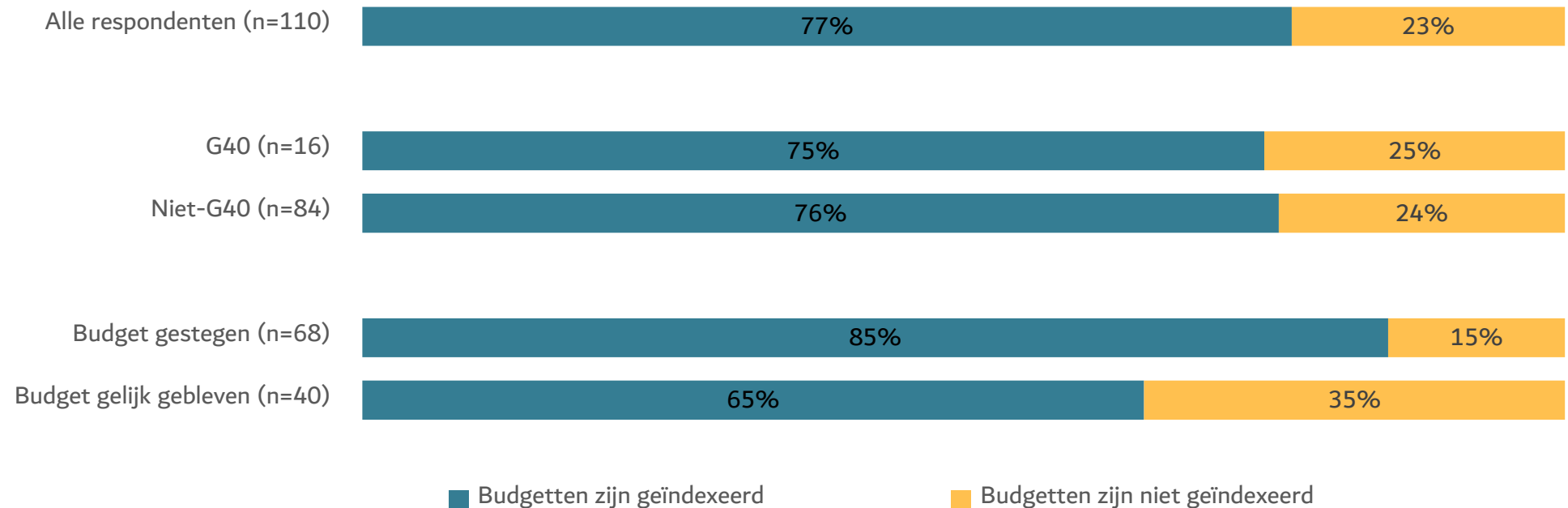
77% van de respondenten geeft aan dat de budgetten voor infrastructuur in 2023 zijn geïndexeerd voor prijsstijgingen. Iets meer dan een vijfde (23%) zegt dat de budgetten niet zijn geïndexeerd.

G40/Niet-G40

Bij de G40 en de niet-G40 gemeenten zien we een soortgelijke verdeling.

Budgetverandering

De respondenten die aangeven dat het budget gestegen is, geven vaker aan dat de budgetten zijn geïndexeerd, vergeleken met de respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is (85% versus 65%).

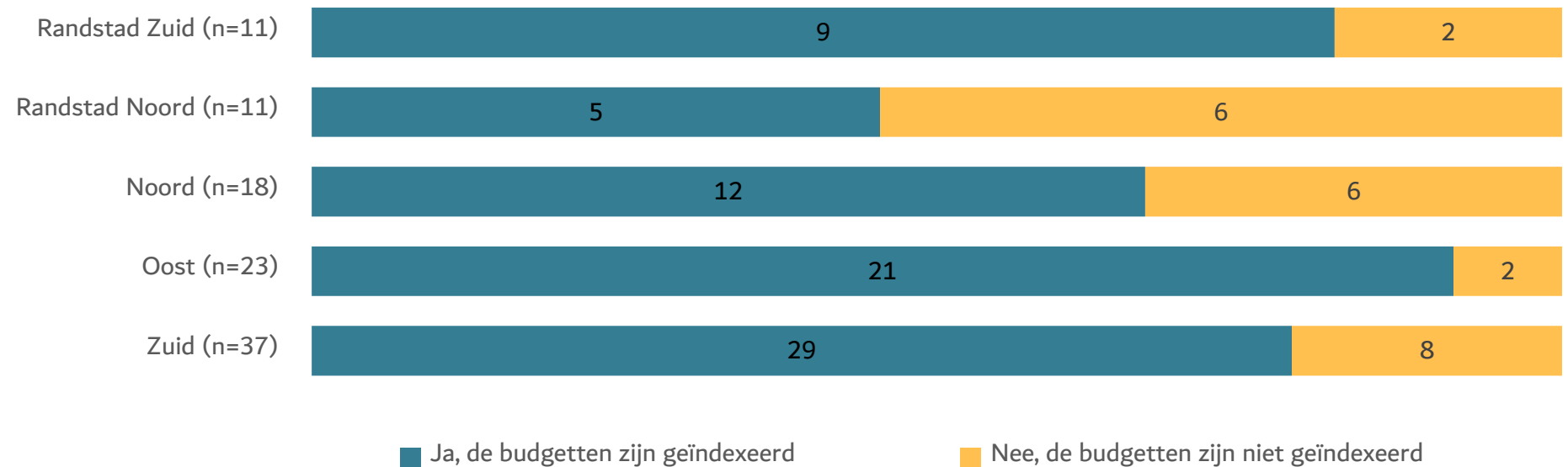

BUDGET INDEXERING

In nagenoeg alle regio's geeft de meerderheid van de respondenten aan dat het budget in 2023 is geïndexeerd. In de regio Randstad Noord geeft een groter deel van de respondenten aan dat de budgetten niet zijn geïndexeerd.

In nagenoeg alle regio's, op de regio Randstad Noord na, geeft het grootste deel van de respondenten aan dat het budget voor infrastructuur in 2023 is geïndexeerd voor prijsstijgingen. In de regio Randstad Noord geeft juist een iets groter deel aan dat het budget niet is geïndexeerd voor prijsstijgingen.

MATE VAN BUDGET INDEXERING

Ruim drie kwart (67%) van de respondenten geeft aan dat de budgetten geïndexeerd zijn vergelijkbaar met de CBS-index grond-, weg- en waterbouw.

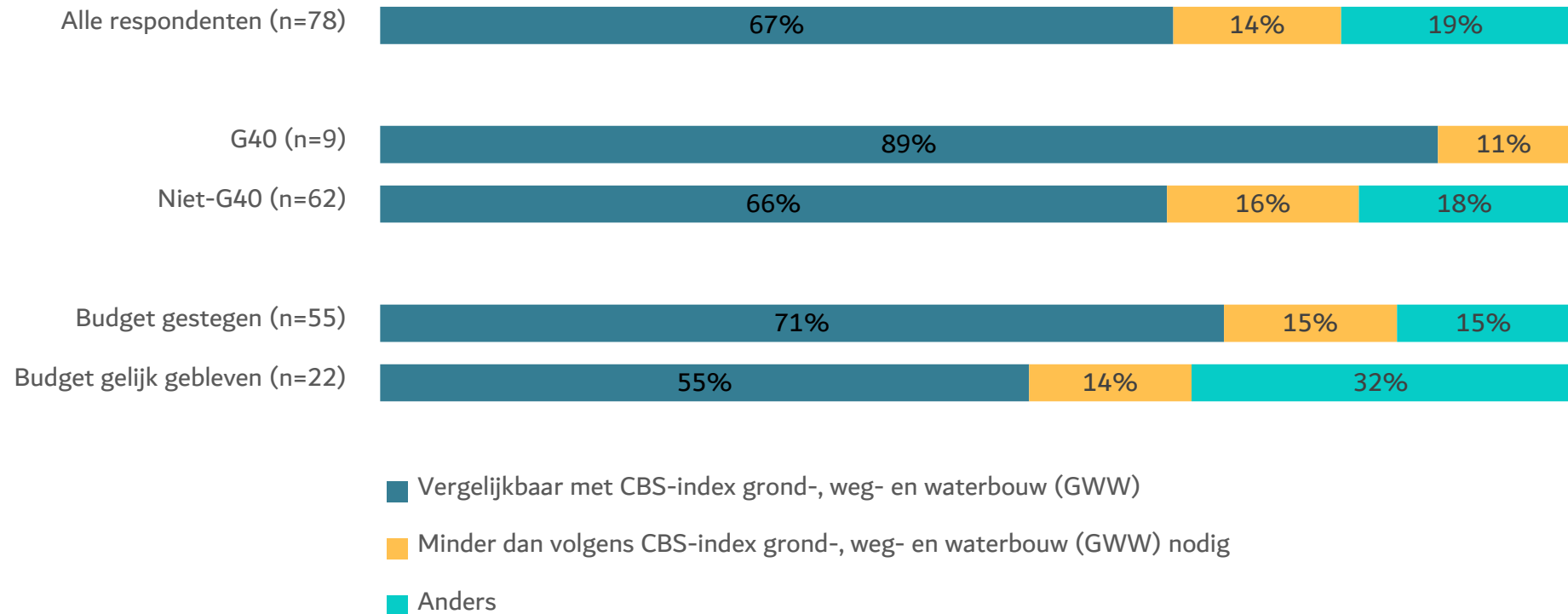
67% van de respondenten die hebben aangegeven dat hun budgetten zijn geïndexeerd, geeft aan dat dit gebeurd is vergelijkbaar met de CBS-index grond-,weg- en waterbouw (GWW). 14% geeft aan dat de indexering minder is dan de CBS-index GWW. De respondenten die aangeven dat de indexering anders is (19%) dan de genoemde opties, geven uiteenlopende antwoorden.

G40/Niet-G40

Bij de G40 gemeenten valt op dat er meer respondenten aangeven dat de budgetten vergelijkbaar met de CBS-index GWW geïndexeerd zijn, vergeleken met de niet-G40 gemeenten (89% versus 66%).

Budgetverandering

De respondenten die aangeven dat het budget is gestegen, zeggen vaker dat dit gebeurd is vergelijkbaar met CBS-index GWW dan de respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is (71% versus 55%).

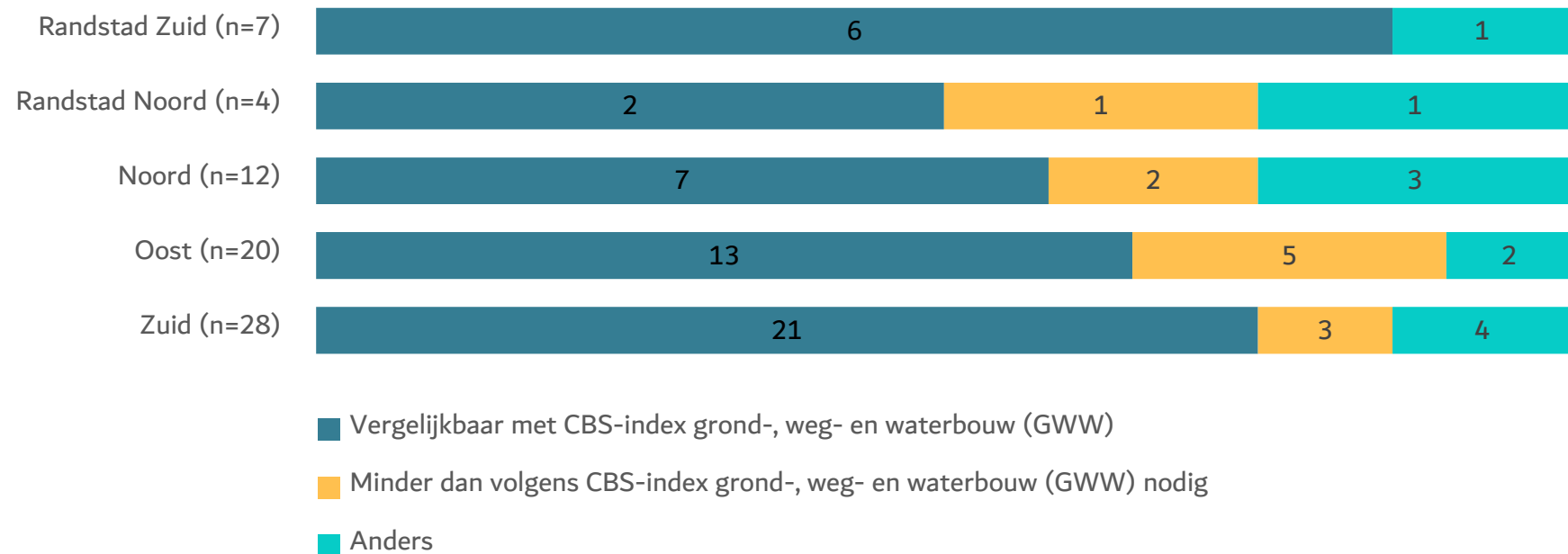

MATE VAN BUDGET INDEXERING

In nagenoeg alle regio's, behalve in regio Randstand Noord, geeft de meerderheid van de respondenten aan dat de budgetten vergelijkbaar met de CBS-index GWW zijn geïndexeerd.

Respondenten die aangegeven hebben dat de budgetten zijn geïndexeerd is gevraagd in welke mate dit is gebeurd. In vier van de vijf regio's (Randstad Zuid, Noord, Oost en Zuid) geven de meeste respondenten aan dat de indexering vergelijkbaar is met de CBS-index GWW.

VOLDOENDE INDEXERING

Bijna de helft van de respondenten (46%) geeft aan dat de geïndexeerde budgetten niet voldoende waren om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren.

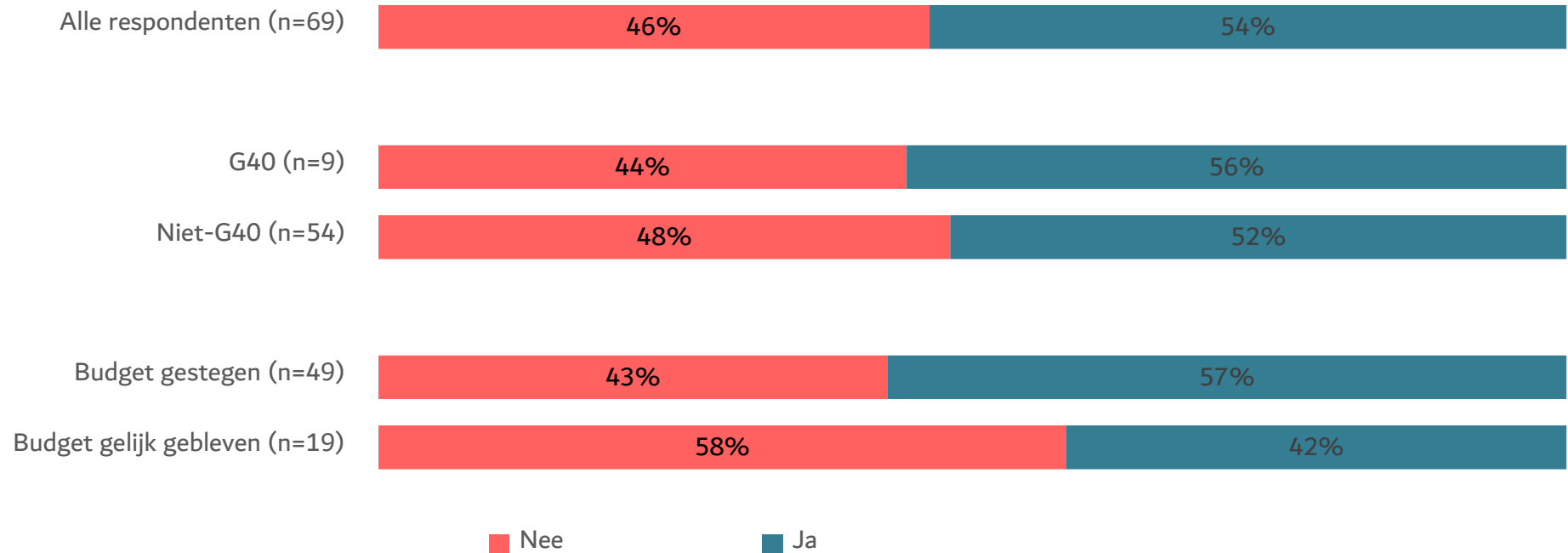
Van de respondenten die aangegeven hebben dat hun budgetten zijn geïndexeerd geeft 46% aan dat deze indicatie onvoldoende was om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren. 54% zegt dat deze indexatie voldoende was.

G40/Niet-G40

Bij de G40 en de niet-G40 gemeenten zien we een soortgelijke verdeling.

Budgetverandering

Respondenten die aangeven dat het budget gelijk gebleven is én geïndexeerd is, geven vaker aan dat de indexatie onvoldoende was om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren vergeleken met de respondenten die aangeven dat het budget is gestegen (43% versus 58%).

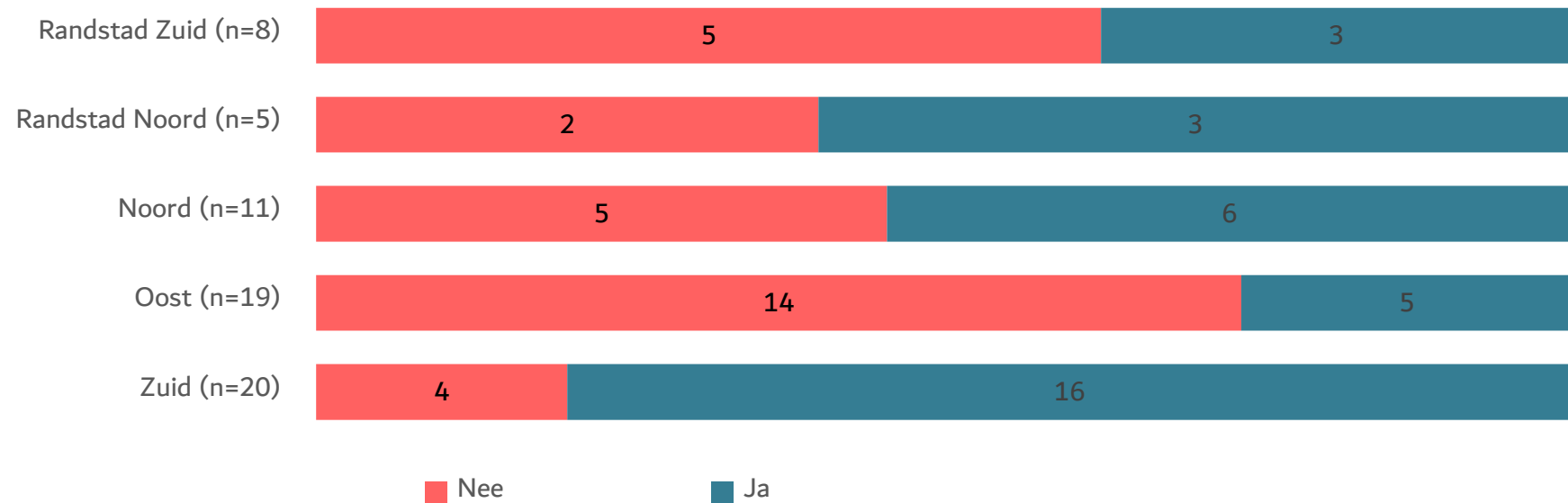

VOLDOENDE INDEXERING

Respondenten uit de regio's Randstad Zuid en Oostgeven vaker aan dat de indexatie onvoldoende was om de bouwkostenstijgingen te compenseren, vergeleken met de andere regio's.

In de regio's Randstad Zuid en Oost geeft meer dan de helft van de respondenten aan dat de indexatie niet voldoende is geweest om de bouwkostenstijgingen in 2022 te compenseren. In de overige drie regio's geeft meer dan de helft van de respondenten aan dat de indexatie wel voldoende was.

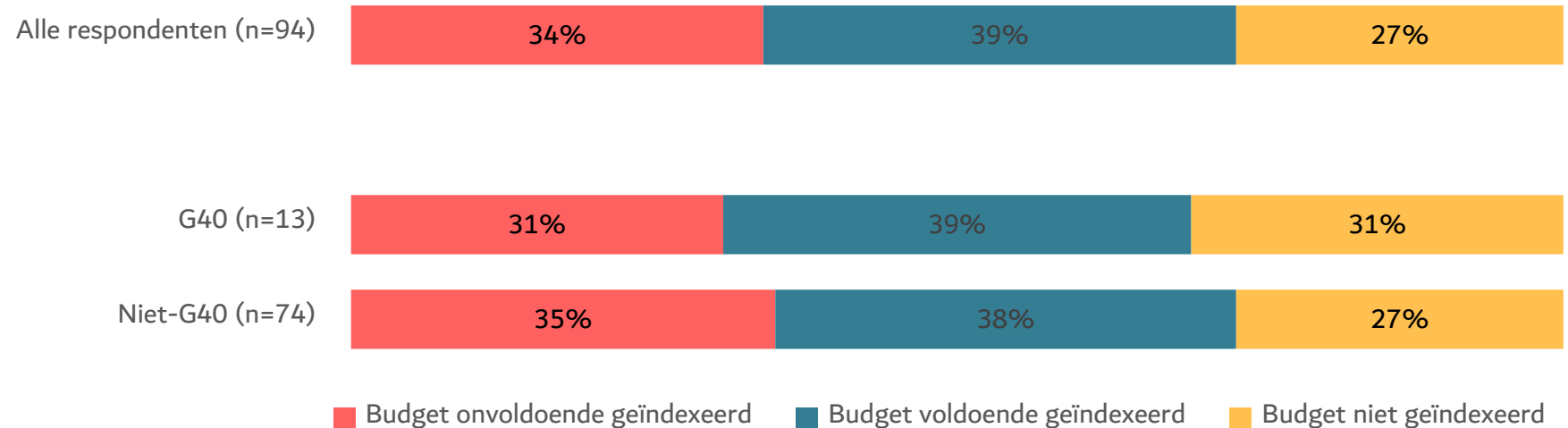
SAMENVATTING MATE VAN INDEXATIE

34% van de respondenten geeft aan dat de budgetten onvoldoende geïndexeerd zijn, 39% zegt dat ze voldoende geïndexeerd zijn en 27% geeft aan dat het budget niet geïndexeerd is.

Wanneer de mate van indexatie wordt samengevoegd (wel/niet geïndexeerd x indexatie voldoende) valt op dat 34% van de respondenten aangeeft dat het budget onvoldoende geïndexeerd is. 39% geeft aan dat de indexatie voldoende was en 27% geeft aan de het budget niet geïndexeerd is.

G40/Niet-G40

Wat opvalt is dat respondenten uit de G40 gemeenten vaker aangeven dat de budgetten niet geïndexeerd zijn, vergeleken met de niet-G40 gemeenten (31% versus 27%). De niet-G40 gemeenten geven vaker aan dat de budgetten onvoldoende geïndexeerd zijn (35%), vergeleken met de G40 gemeenten (31%).

Budget voor infrastructuur 2022

DAADWERKELIJKE UITGAVE BUDGET 2022

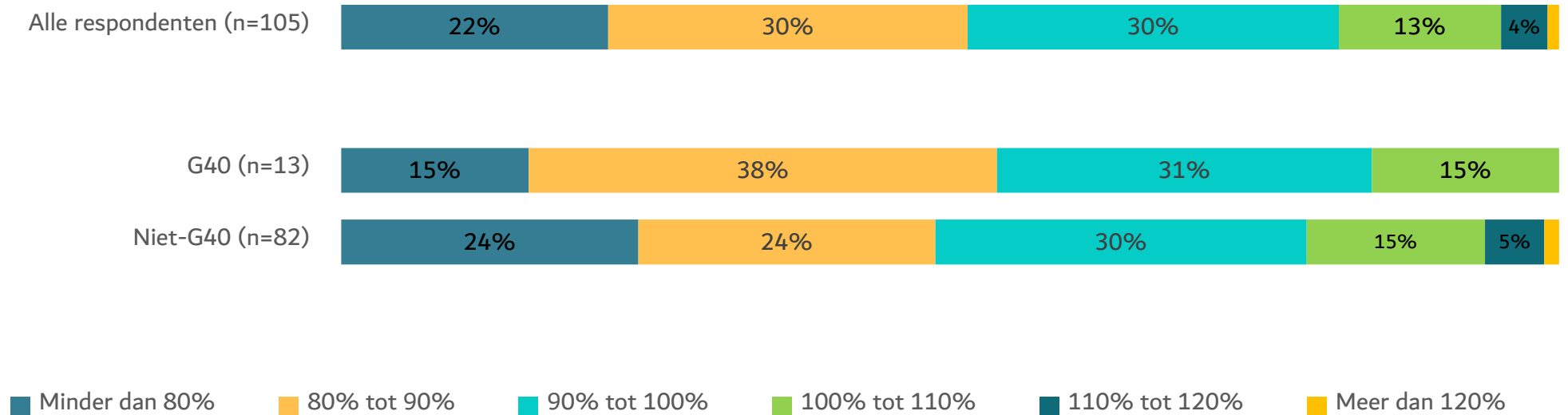
82% van de respondenten geeft aan dat er minder dan 100% van het gereserveerde budget in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven.

Iets meer dan een vijfde van de respondenten (22%) geeft aan dat minder dan 80% van het gereserveerde budget voor infrastructuur in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven. 30% van de respondenten geeft aan dat 80% tot 90% van het budget is uitgegeven. Nog een 30% geeft aan dat 90% tot 100% van het budget daadwerkelijk is uitgegeven.

18% van de respondenten geeft aan dat 100% of meer van het gereserveerde budget in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven.

G40/Niet-G40

Het valt op dat bij de niet-G40 gemeenten meer respondenten aangeven dat minder dan 80% van het gereserveerde budget voor infrastructuur daadwerkelijk uitgegeven is, vergeleken met de G40 gemeenten (24% versus 15%). Bij de G40 gemeenten geven meer respondenten aan dat er 80 tot 90% van het budget uitgegeven is (38%) vergeleken met de niet-G40 gemeenten (24%).

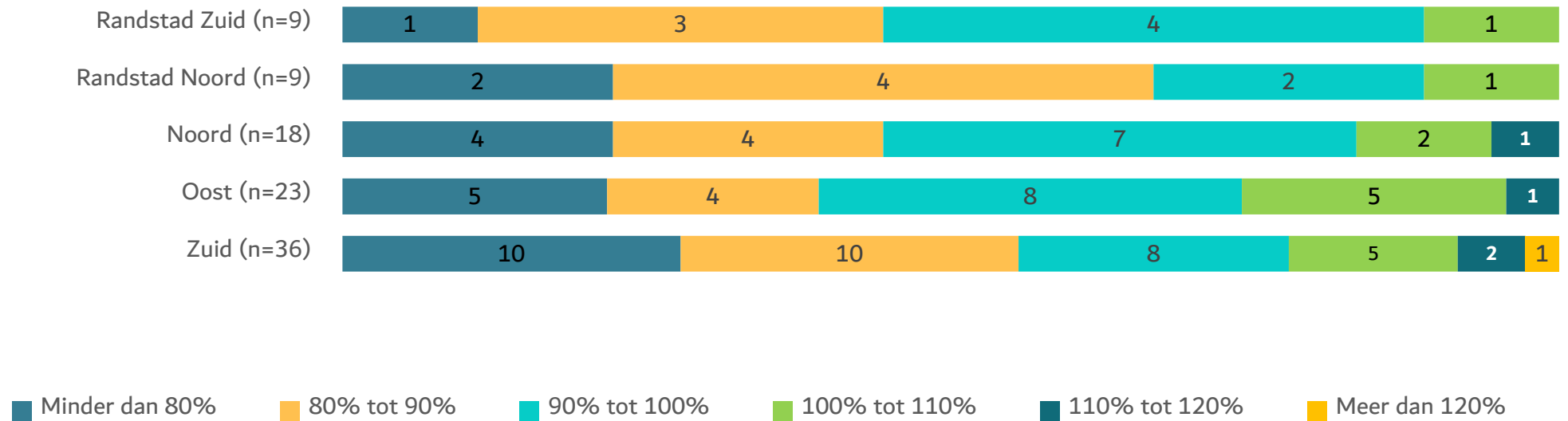

DAADWERKELIJKE UITGAVE BUDGET 2022

In de regio's Randstad Zuid, Randstad Noord en Noord geven nagenoeg alle respondenten aan dat er minder dan 100% van het gereserveerde budget daadwerkelijk uitgegeven is.

Respondenten uit de regio's Randstad Zuid, Randstad Noord en Noord geven nagenoeg allemaal aan dat er minder dan 100% van het gereserveerde budget voor infrastructuur in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven.

Respondenten uit de regio's Oost en Zuid geven juist iets vaker aan dat (meer dan) 100% van het gereserveerde budget uitgegeven is.

DAADWERKELIJKE UITGAVE BUDGET 2022

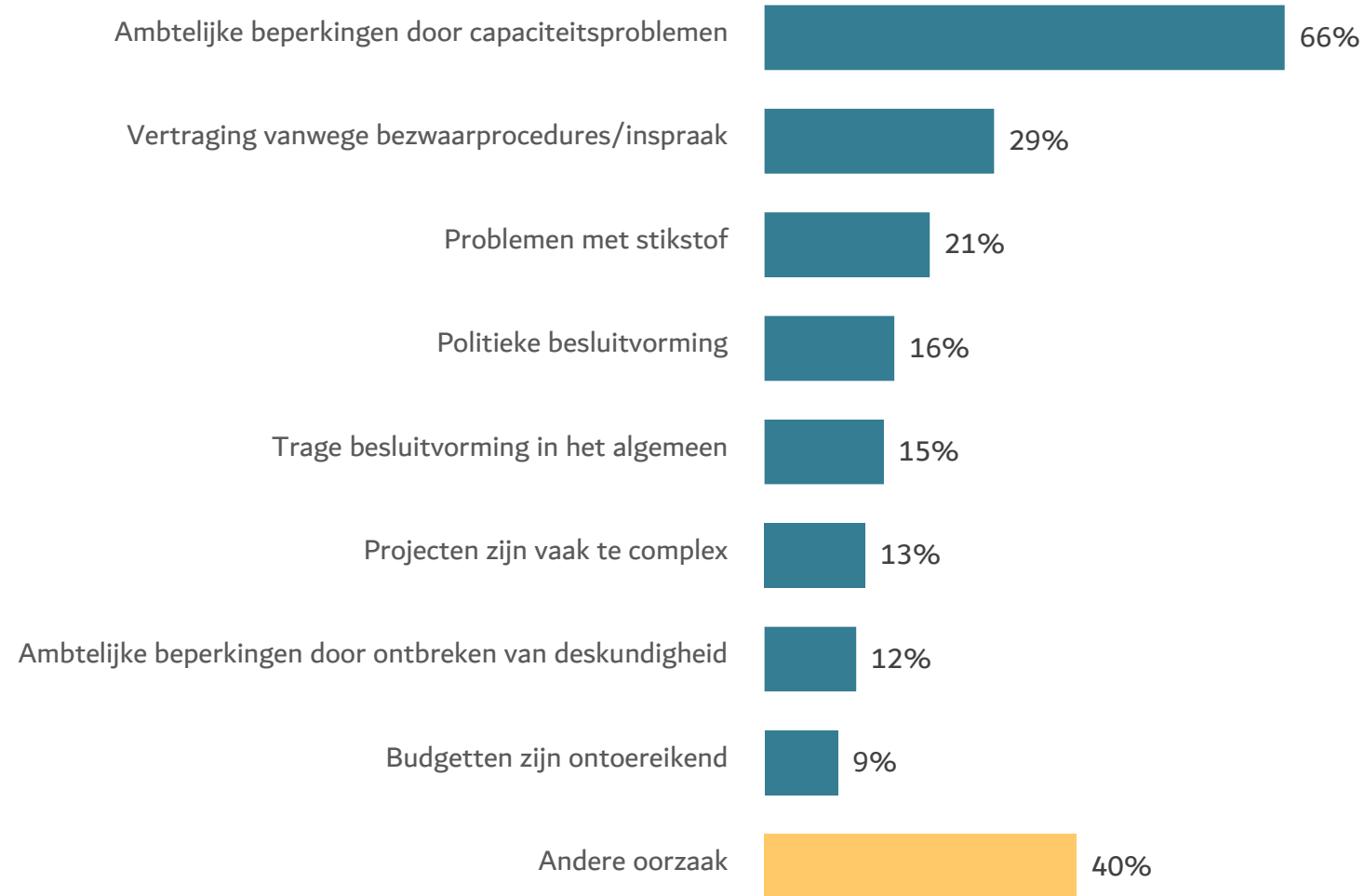
Meest genoemde oorzaak van het niet volledig uitgeven van het budget zijn de ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen.

Het merendeel van de respondenten die aangegeven hebben dat minder dan 100% van het gereserveerde budget in 2022 daadwerkelijk is uitgegeven, zegt dat de oorzaak van het niet volledig uitgeven van het budget ligt bij de ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (66%). Vertraging vanwege bezwaarprocedures/inspraak wordt door 29% van de respondenten genoemd.

Twee vijfde van de respondenten geeft aan dat er een andere, niet genoemde, oorzaak is voor het niet volledig uitgeven van het gereserveerde budget. Oorzaken die hierbij meerdere keren genoemd worden zijn onder andere capaciteitsproblemen bij aannemers en nutsbedrijven en vertraging in de doorlooptijd.

G40/Niet-G40

Zowel bij de G40 als bij de niet-G40 gemeenten worden Ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen het meest genoemd. Verder valt op dat bij de G40 gemeenten relatief vaker wordt genoemd dat projecten te complex zijn. Bij de niet-G40 gemeenten wordt juist relatief vaker genoemd dat er vertraging is vanwege bezwaarprocedures of inspraak.

GEEN DOORGANG VOORAF GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

Een ruime meerderheid (78%) geeft aan dat vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022. Riolering, Onderhoud en Aanleg wegebouw zijn hierbij de meest genoemde type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn.

Ruim drie vierde van de respondenten (78%) geeft aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022. De overige 22% geeft aan dat er geen vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022.

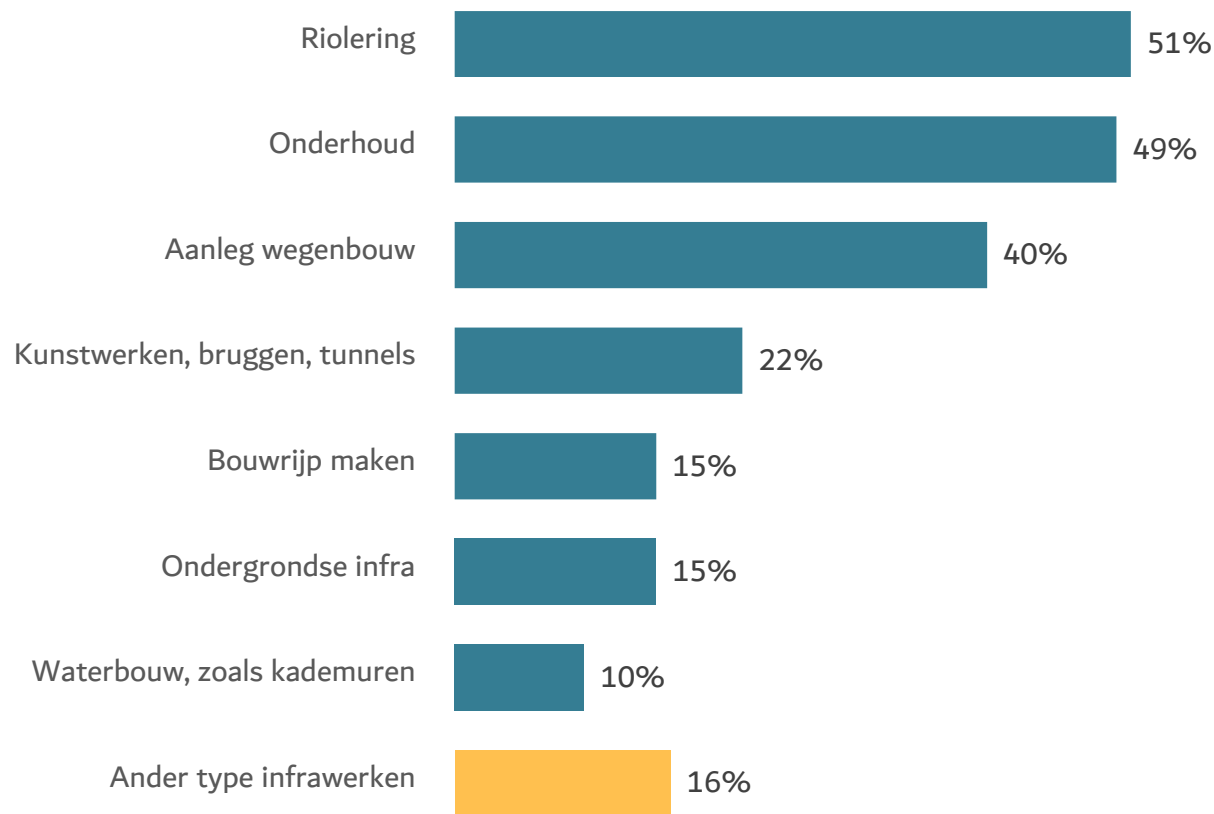
Riolering (51%) en onderhoud (49%) worden hierbij het vaakst genoemd als type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn. Ook aanleg wegebouw wordt vaker genoemd (40%). 16% van de respondenten geeft aan dat het, naast de voorgelegde typen infrawerken, om een ander type infrawerken gaat. Hierbij worden reconstructie en herinrichting vaak genoemd.

G40/Niet-G40

De G40 gemeenten noemen iets vaker de antwoorden Kunsten, bruggen, tunnels (27% versus 20%) en aanleg wegebouw (47% versus 38%) vergeleken met de niet-G40 gemeenten als type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022.

78%

Geeft aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2022

6 Zijn er vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd in 2022?

6.1 Welke vooraf geplande type infrawerken zijn niet doorgedaan of vertraagd in 2022? (Meerdere antwoorden mogelijk)

n=122 Basis: alle respondenten
n=93 Basis: alle respondenten die 'Ja' hebben geantwoord op v.6

Budget voor infrastructuur 2023

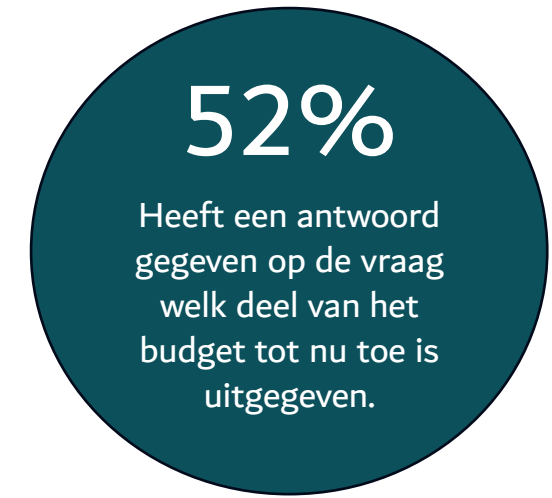

DAADWERKELIJKE UITGAVE BUDGET 2023*

36% geeft aan dat er minder dan 40% van het gereserveerde budget uitgegeven is in 2023. 48% geeft aan dat er 40% tot 60% uitgegeven is en 16% zegt dat 60% tot 80% van het budget tot nu toe uitgegeven is.

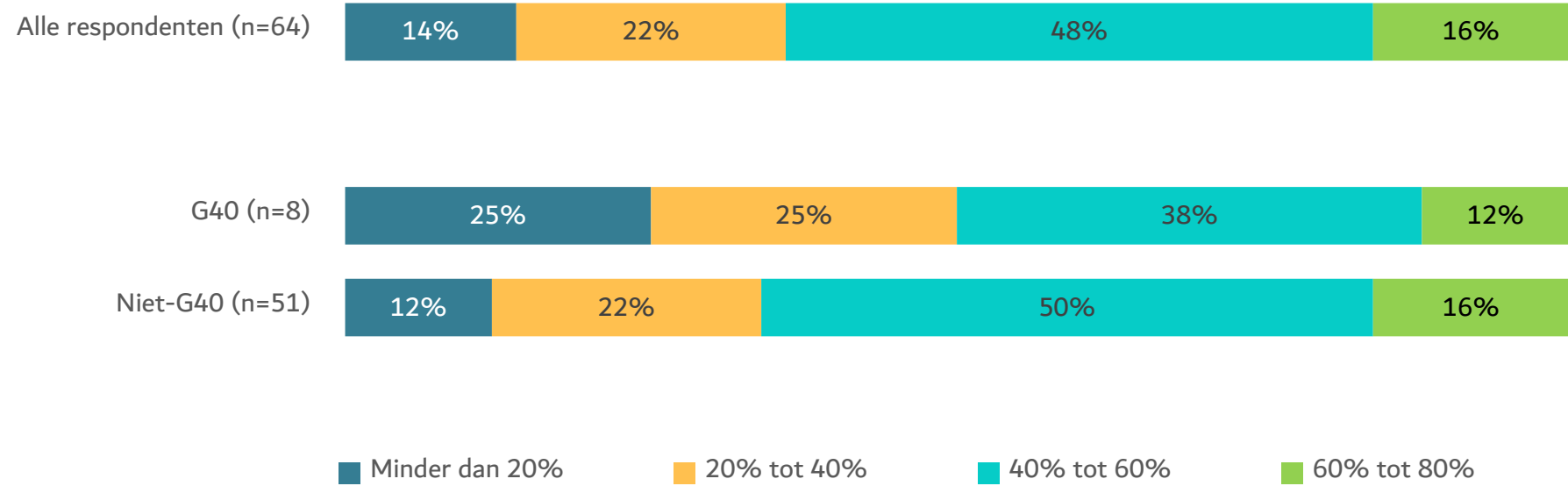
De helft van de respondent (52%) heeft aangegeven welk deel van het gereserveerde budget voor infrastructuur in 2023 tot nu toe daadwerkelijk is uitgegeven. De overige 48% van de respondenten heeft aangegeven het niet te weten.

Van de respondenten die aangegeven hebben welk deel van het gereserveerde budget tot nu toe daadwerkelijk uitgegeven is, geeft 14% aan dat er minder dan 20% uitgegeven. Ongeveer een vierde (22%) geeft aan dat er 20% tot 40% uitgegeven is op het moment van het invullen van de vragenlijst (laatst juni/begin juli). Iets minder dan de helft (48%) geeft aan dat er 40% tot 60% van het gereserveerde budget al uitgegeven is en 16% zegt dat 60% tot 80% al uitgegeven is op het moment van het onderzoek*.

G40/Niet-G40

Respondenten uit de G40 gemeenten geven vaker aan dat er minder dan 20% uitgegeven is op het meetmoment van het onderzoek (25% versus 12%). De niet-G40 gemeenten geven vaker aan dat er al 40% tot 60% van het gereserveerde budget daadwerkelijk uitgegeven is (50% versus 38%),

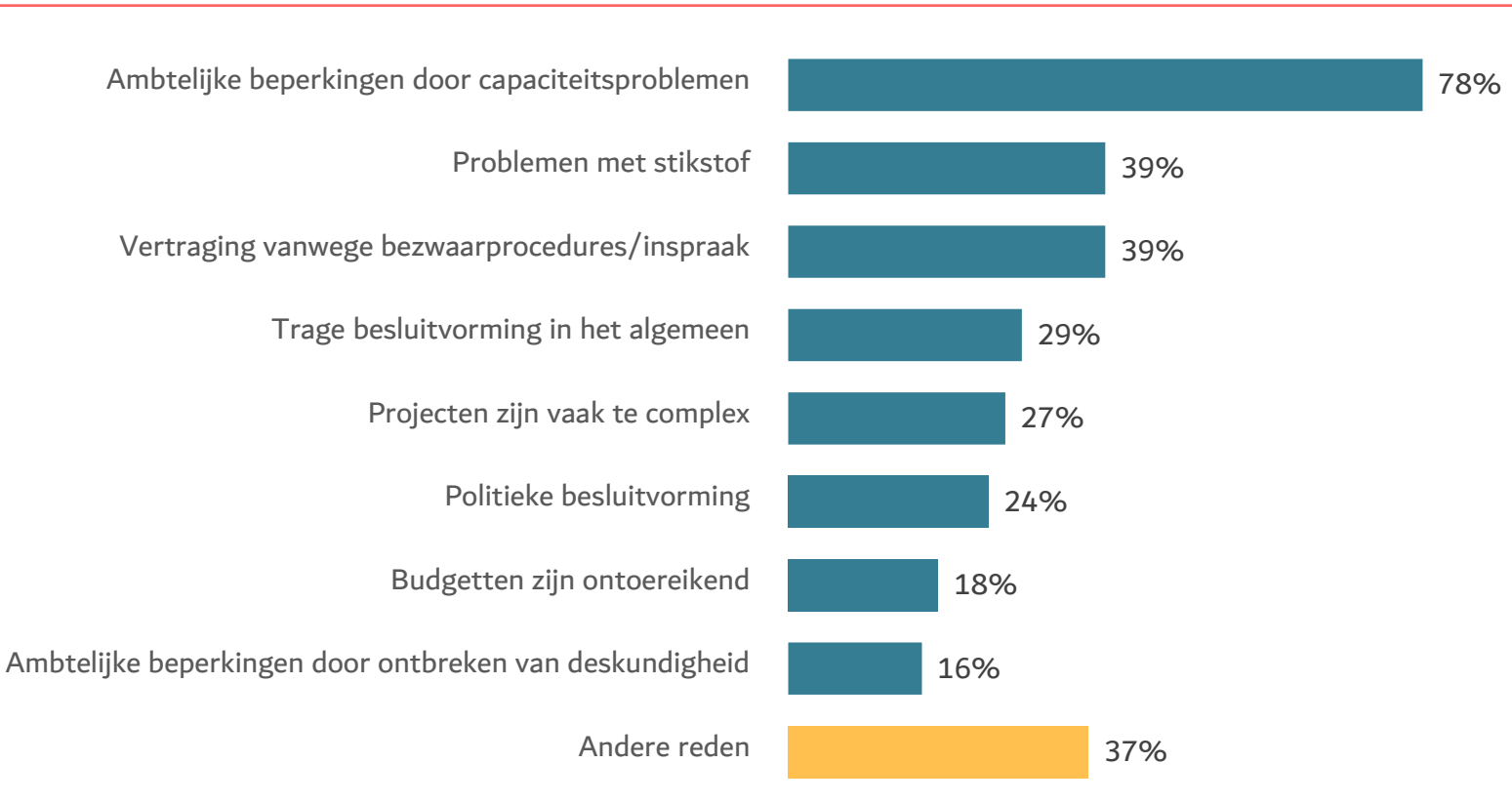
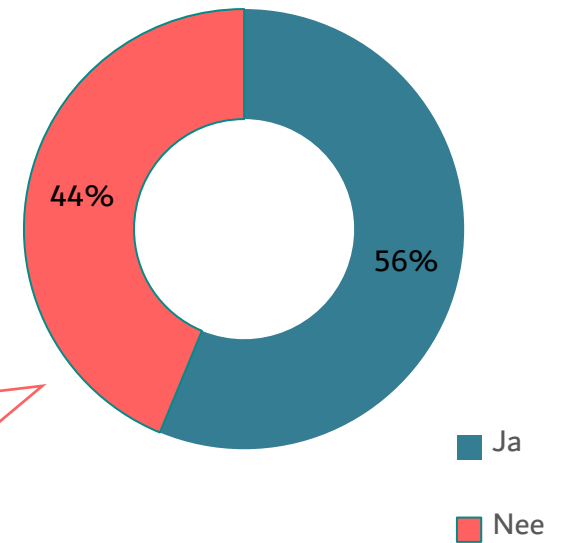
VERWACHTING UITGAVE BUDGET 2023

Ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (78%) meest genoemde reden voor het niet uitgeven van het gereserveerde budget.

44% van de respondenten geeft aan dat ze verwachten dat het totale budget voor infrastructuur in hun organisatie niet wordt uitgegeven in 2023.

De belangrijkste reden die hierbij wordt aangegeven is ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (78%). Daarnaast worden ook problemen met stikstof en vertraging vanwege bezwaarprocedures/inspraak vaker genoemd (beide 39%).

Andere redenen, naast de voorgeselde redenen, die worden genoemd zijn onder andere capaciteitsproblemen bij nutsbedrijven, uitloop van projecten en te hoge ambities.

VERWACHTING UITGAVE BUDGET 2023

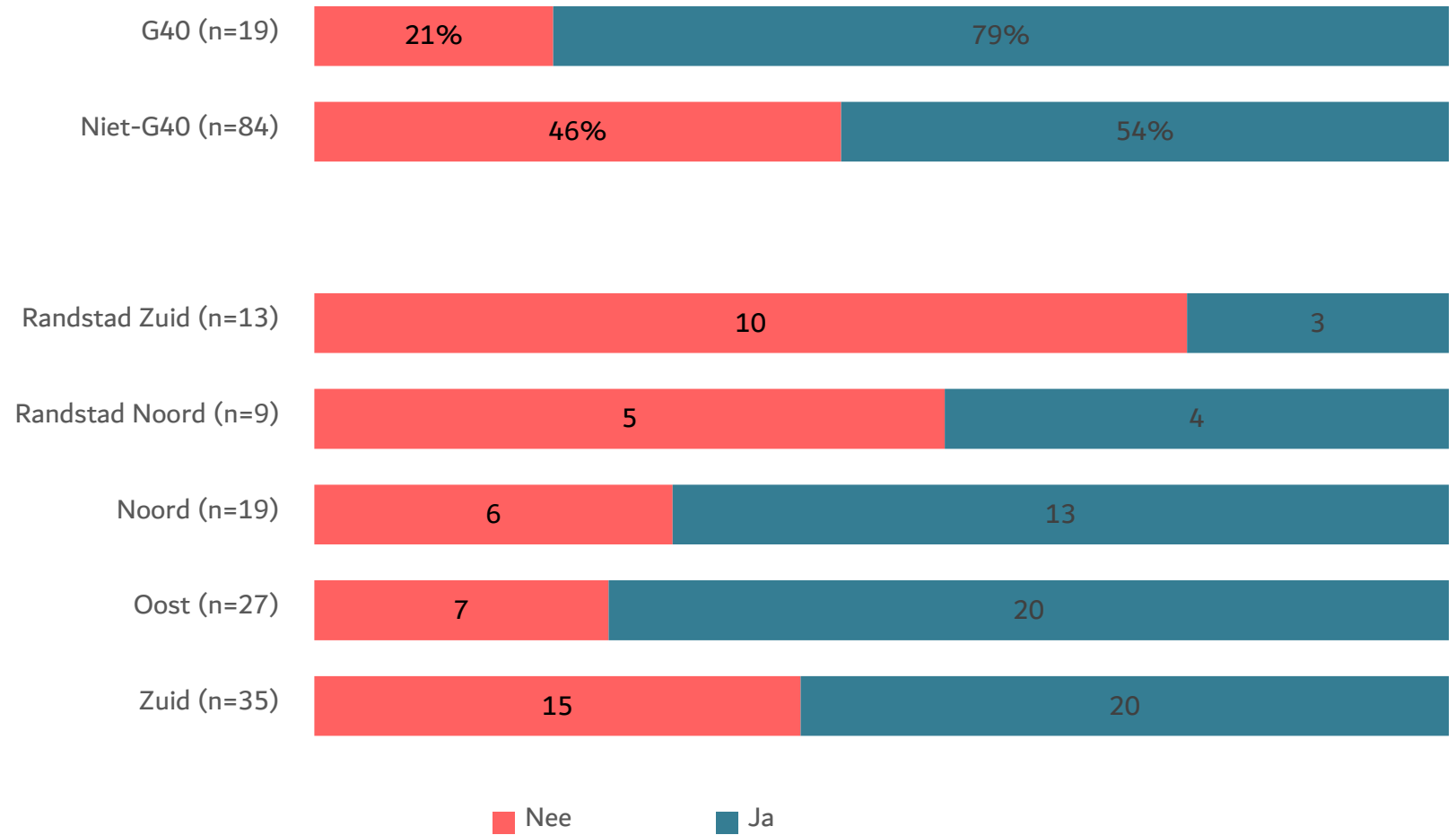
Niet-G40 gemeenten verwachten vaker dat het budget voor infrastructuur in 2023 niet wordt uitgegeven, vergeleken met de G40 gemeenten.

G40/Niet-G40

46% van de niet-G40 gemeenten geeft aan dat ze verwachten dat het totale budget voor infrastructuur in hun organisatie in 2023 niet wordt uitgegeven. Bij de G40 gemeenten is dit 21%.

Regio

Respondenten uit de regio's Randstad Zuid en Randstad Noord geven vaker aan dat ze verwachten dat het budget voor infrastructuur niet wordt uitgegeven.

GEEN DOORGANG OF VERTRAGING GEPLANDE INFRAWERKEN

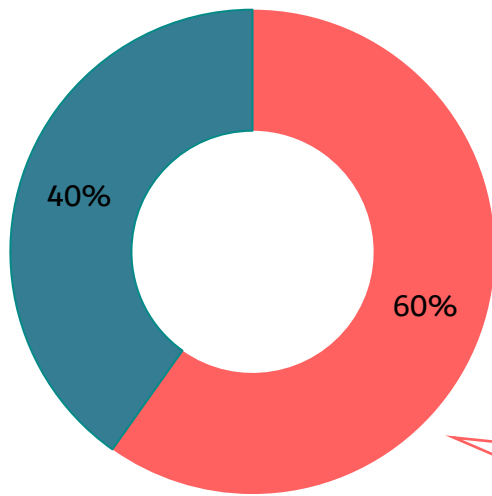
Riolering, aanleg van wegenbouw en onderhoud worden het meeste genoemd als type infrawerken die niet doorgedaan of vertraagd zijn in 2023*.

Drie vijfde van de respondenten (60%) geeft aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgedaan of vertraagd zijn tot nu toe in 2023*.

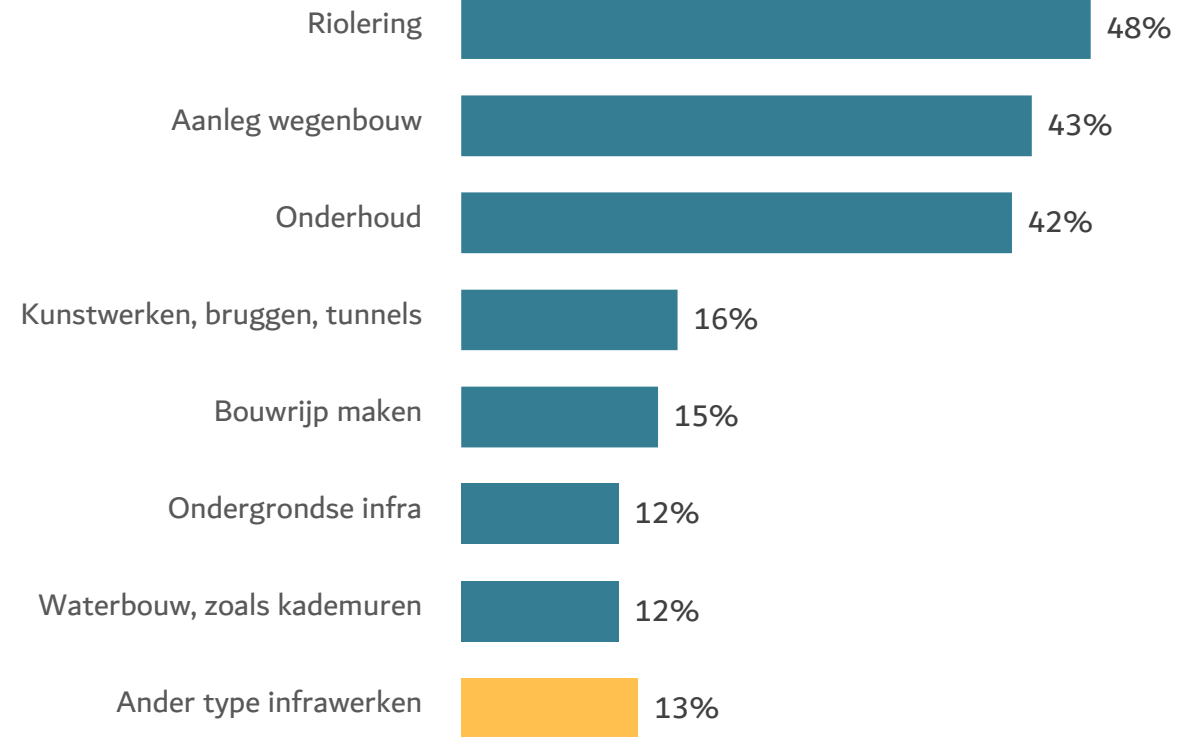
De type werkzaamheden die hierbij het meest worden genoemd zijn riolering (48%), aanleg wegenbouw (43%) en onderhoud (42%).

Andere type infrawerken, naast de voorgelegde type, die worden genoemd zijn onder andere reconstructies en herinrichting.

* Het meetmoment van dit onderzoek is laatst juni/begin juli.

■ Ja
■ Nee

GEEN DOORGANG OF VERTRAGING GEPLANDE INFRAWERKEN

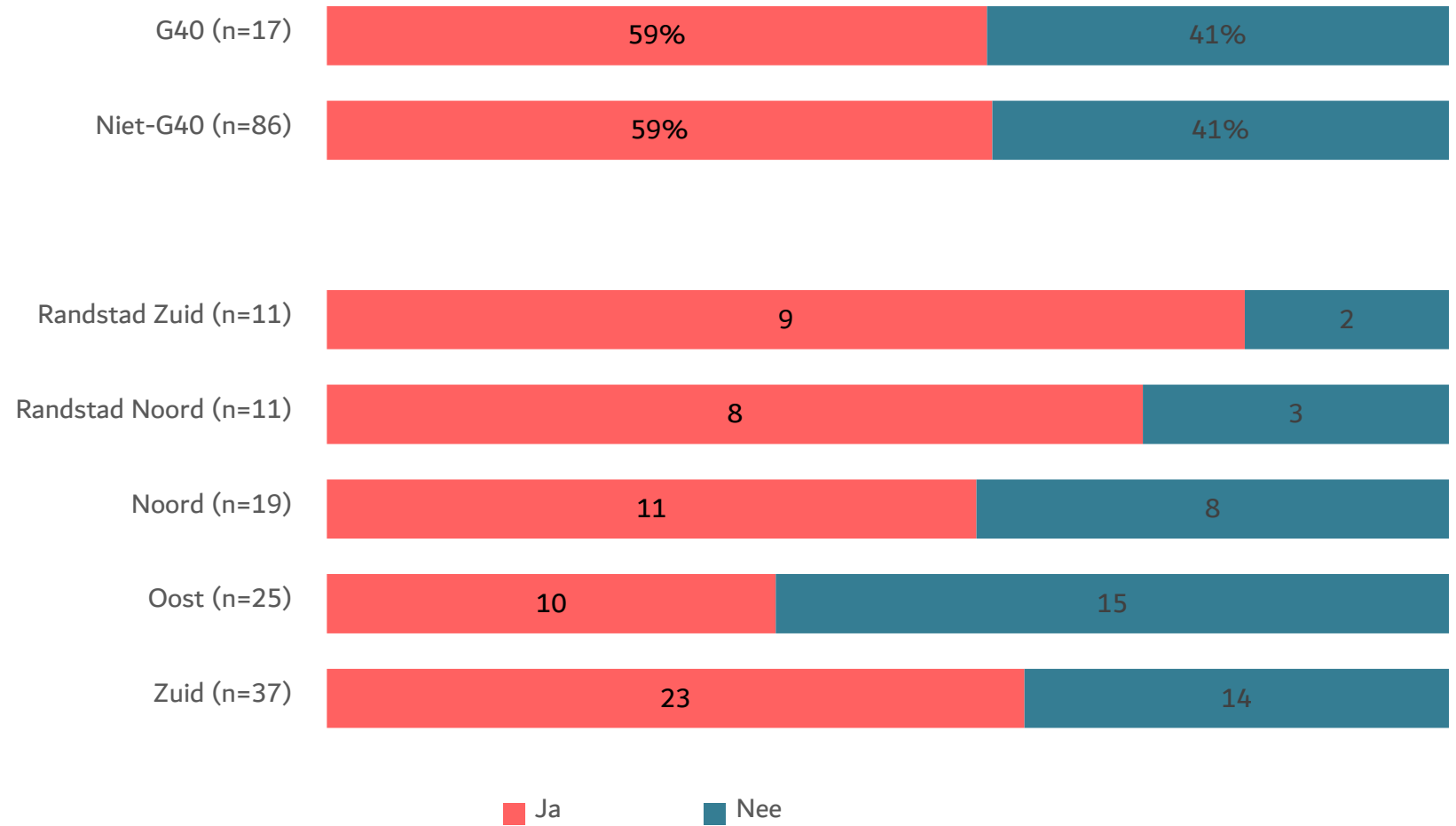
In de regio's Randstad Zuid en Randstad Noord geven meer respondenten aan dat vooraf geplande infrawerken niet doorgegaan of vertraagd zijn tot nu toe in 2023, vergeleken met de andere regio's.

G40/Niet-G40

Zowel bij de G40 als bij de niet-G40 gemeenten zien we hetzelfde beeld. 59% geeft aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgegaan of vertraagd zijn tot nu toe.

Regio

In alle regio's, behalve in de regio Oost, geeft het merendeel van de respondenten aan dat er vooraf geplande infrawerken niet doorgegaan zijn in 2023.

* Het meetmoment van dit onderzoek is laatst juni/begin juli.

ZORGEN BIJ GEEN DOORGANG GEPLANDE WERKZAAMHEDEN

84% van de respondenten heeft zorgen bij geen doorgang van geplande werkzaamheden. Aansprakelijkheid in het kader van slecht onderhoud areaal (38%), voortbestaan onveilige verkeerssituaties voor fietsverkeer (38%) en voor autoverkeer (37%) zijn de meest genoemde zorgen.

Wanneer geplande infrastructurele werken niet doorgaan heeft de organisatie, volgens de respondenten, de meeste zorgen over de aansprakelijkheid in het kader van slecht onderhoud areaal (38%), voortbestaan van onveilige verkeerssituaties (38%) en voortbestaan van onveilige verkeerssituaties voor autoverkeer (37%).

16% van de respondenten geeft aan dat er op dit gebied geen zorgen zijn in hun organisatie. 11% van de respondenten geeft aan andere zorgen te hebben. De gegeven antwoorden lopen hierbij zeer uiteen.

Knelpunten en tips

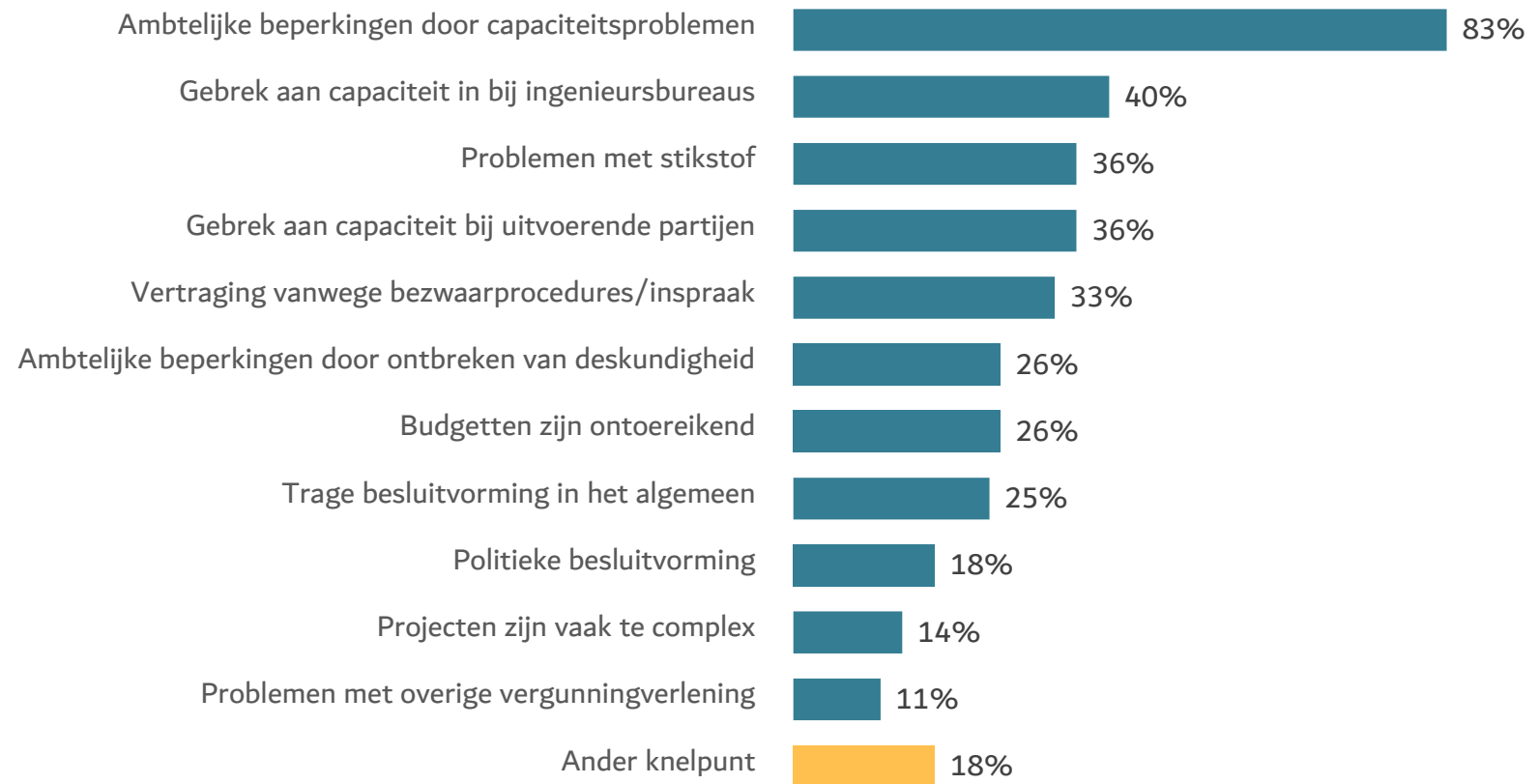
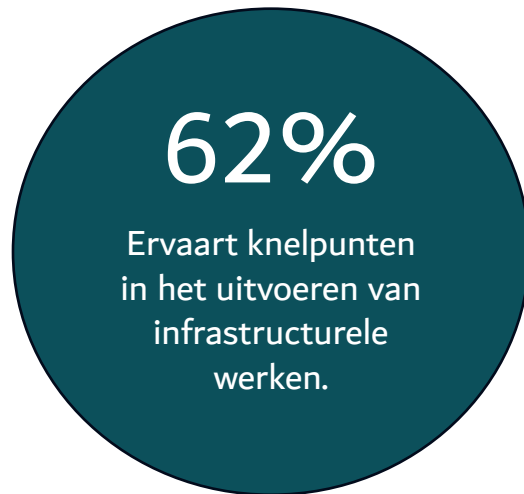

KNELPUNTEN BIJ DE UITVOERING

Ruim drie op de vijf (62%) ervaart knelpunten bij de uitvoering van infrastructurele werken. Ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (83%) is hierbij het vaakst genoemde knelpunt.

Ruim drie op de vijf respondenten (62%) geeft aan dat hun organisatie knelpunten ervaart in het uitvoeren van infrastructurele problemen. 38% geeft aan deze problemen niet te ervaren.

De respondenten die aangeven dat hun organisatie knelpunten ervaart, noemen ambtelijke beperkingen door capaciteitsproblemen (83%) het vaakst als knelpunt bij het uitvoeren van infrastructurele werken. Gevolgd door gebrek aan capaciteit bij ingenieurbureaus (40%), problemen met stikstof (36%) en gebrek aan capaciteit bij de uitvoerende partijen (36%).

KNELPUNTEN BIJ DE UITVOERING

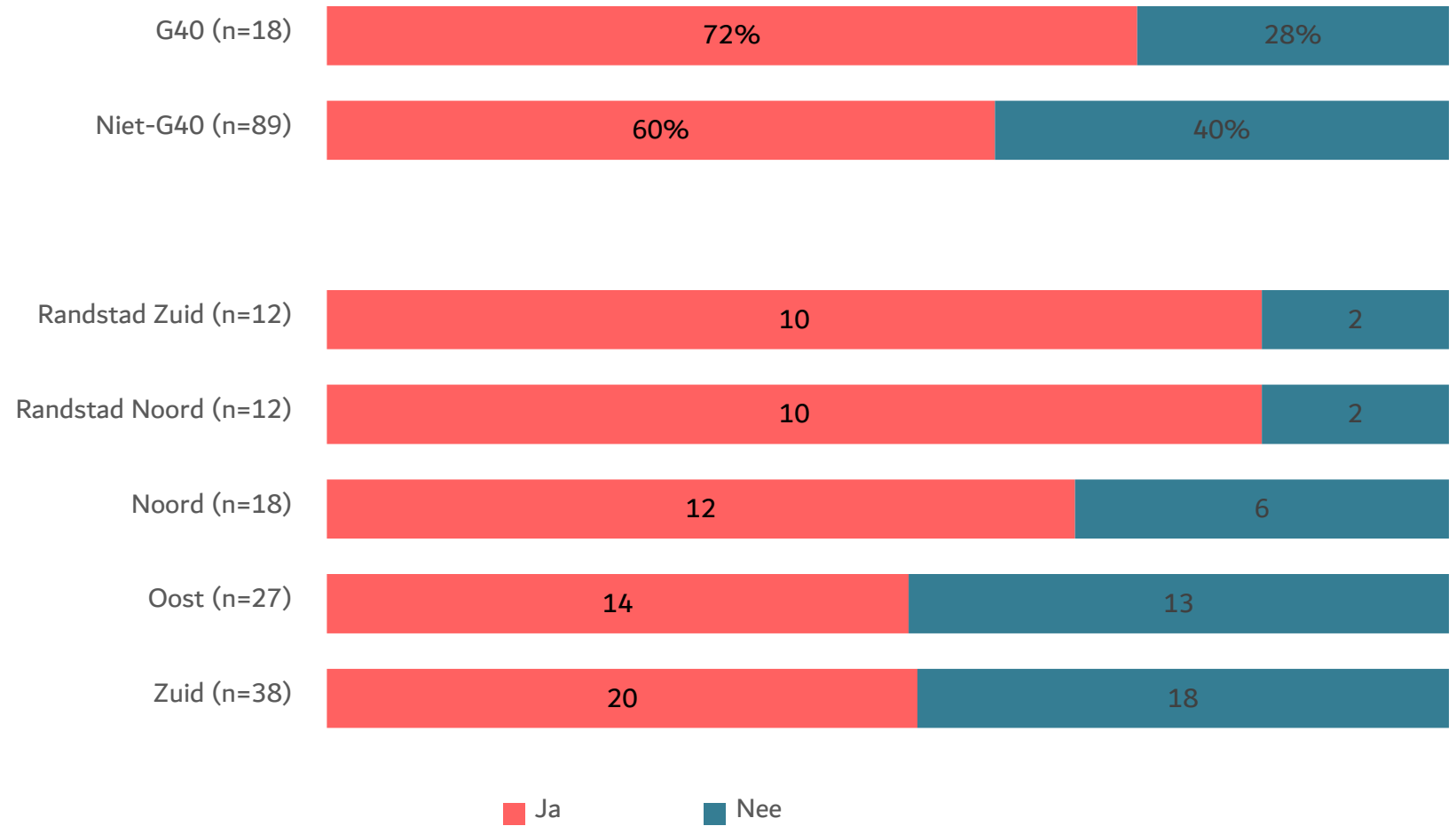
G40 gemeenten ervaren vaker knelpunten bij het uitvoeren van infrastructurele werken, vergeleken met de niet-G40 gemeenten.

G40/Niet-G40

Respondenten uit de G40 gemeenten geven vaker aan knelpunten te ervaren in het uitvoeren van infrastructurele werken, vergeleken met de niet-G40 gemeenten (72% versus 60%).

Regio

In de regio's Randstad Zuid, Randstad Noord en Noord geven de meeste respondenten aan dat ze knelpunten ervaren in het uitvoeren van infrastructurele werken. In de regio's Oost en Zuid geven ongeveer de helft van de respondenten aan knelpunten te ervaren.

ACTIES EN TIPS

Respondenten is gevraagd welke actie er door de organisatie zijn ondernomen om ondanks de ervaren knelpunten, infrastructurele werken toch uit te laten voeren.

Hieronder is een bloemlezing van de gegeven antwoorden letterlijk weergegeven. Deze kunnen dus taal- en spelfouten bevatten:

- ▶ *'andere aannemers buiten de contracthouder betrekken.'*
- ▶ *'Capaciteit ambtelijke organisatie op orde gebracht.'*
- ▶ *'herprioritering van middelen (schrappen/versoberen toekomstige projecten ten faveure van projecten in de uitvoeringsfase).'*
- ▶ *'Inhuren van adviseurs zodat er gezocht wordt naar mogelijkheden om de projecten door te laten gaan'*
- ▶ *'kennis delen over stikstofberekeningen en vooral maatregelen'*
- ▶ *'Keuzes maken, groot onderhoud of reconstructie'*
- ▶ *'Prioritering van projecten o.b.v. noodzakelijkheid'*
- ▶ *'realistisch plannen bij werkzaamheden als sprake is van grondverwerving, verleggen kabels en leidingen en stikstofcompensatie'*
- ▶ *'Sturen op prioriteit bij Nuts partijen'*
- ▶ *'Verhoging salarissen om voldoende ambtelijk personeel te houden'*
- ▶ *'Vorbereidings fase eerder starten (2 jaar, voorbereiding krediet = comittment)'*

Respondenten is gevraagd om andere organisaties tips te geven voor het uitvoeren van infrastructurele werken.

Hieronder is een bloemlezing van de gegeven antwoorden letterlijk weergegeven. Deze kunnen dus taal- en spelfouten bevatten:

- ▶ *'Begin op tijd met de omgeving te betrekken bij de plannen.'*
- ▶ *'betrek sneller een aannemer, zodat er geen tijd wordt verloren tussen div ontwerpfasen en uitvoering'*
- ▶ *'Goede afspraken maken over verantwoordelijkheden in de ambtelijke organisatie.'*
- ▶ *'Meerjarenprogramma uitwerken zodat je sneller kunt switchen in opdrachten.'*
- ▶ *'Nóg eerder overleggen met nutspartners'*
- ▶ *'Plan niet te ambitieus, projectmatig werken met burgerparticipatie kost veel tijd..'*
- ▶ *'Prioriteren'*
- ▶ *'Samenwerken met andere overheden'*
- ▶ *'vertrouwen houden in elkaar (markt en opdrachtgever)'*
- ▶ *'wees eerlijk over natuur, stikstof, dwing het Rijk tot het nemen van regie'*
- ▶ *'Zorg dat je inzicht hebt in je werkelijke areaal en de bijbehorende planning meerjarig'*
- ▶ *'Zoveel mogelijk flexibiliteit tonen (zowel opdrachtgever als markt) en goed blijven samenwerken (elkaars belangen eerlijk tegen elkaar uitspreken)'*

11.2 Wat heeft uw organisatie ondernomen om ondanks de ervaren knelpunten infrastructurele werken toch uit te laten voeren?

12 Als u andere organisaties tips mag geven om, ondanks mogelijk knelpunten, infrastructurele werken zonder vertraging door te laten gaan, wat zouden die tips dan zijn?

n=72 Basis: alle respondenten die 'Ja' hebben geantwoord op v.11
n=123 Basis: alle respondenten

Invior en Overheid in Nederland

OVERHEID IN NEDERLAND EN PROJECTTEAM

Overheid in Nederland

Onderzoeks- en participatiebureau Invior, met de overheidsdatabase Overheid in Nederland, is sinds 2011 actief in onderzoeken onder gekozen en benoemde bestuurders in Nederland.

Overheid in Nederland beheert daarvoor een databestand van alle gekozen en benoemde bestuurders van het kabinet, de Staten-Generaal, de Waterschappen, de provincies en de gemeenten. Ook beschikt Overheid in Nederland over een personenregister van leidinggevende ambtenaren bij de diverse overheden.

Overheid in Nederland bevat real time de populatie van volksvertegenwoordigers en de gekozen en benoemde overheidsbestuurders. Dagelijks wordt de database door onderzoekers bijgehouden.

Voor meer informatie, neem op kijkje op de websites van:

- ▶ [Overheid in Nederland](#)
- ▶ [Invior – Overheid in Nederland](#)

Het projectteam

Hanneke Laarakker
Consultant

Veelzijdig, ondernemend, klantgericht, gedreven; kijkt altijd met een brede blik.

📞 085 486 01 07
✉ hanneke@invior.nl

Emanuelle van den Goor
Researcher

Analytisch, doelgericht, georganiseerd en onderzoekend; tovert data graag om in mooie figuren en grafieken.

📞 085 486 01 17
✉ emanuelle@invior.nl

InviOR biedt onafhankelijk advies en projectbegeleiding rondom (participatie)beleid. We begeleiden opdrachtgevers in drie fasen van het participatieproces.

Inzicht – Door onderzoek te doen verzamelen we betrouwbare informatie.

Visie – De opgehaalde inzichten vertalen we naar een gedragen beleidsmatig advies, maar het liefst daarbij ook een participatiebeleid om nu, en in de toekomst, belanghebbenden betrokken te houden.

Organisatie – Vervolgens helpen we met het implementeren van dit beleidsadvies.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers geloven in gemeenschap; een zo breed mogelijke groep moet kunnen meedenken en meepraten over lokale maatschappelijke vraagstukken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers/ bestuurders/ politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op.

InviOR
Herstraat 20
5961 GJ Horst

www.inviOR.nl
advies@inviOR.nl
085-4860100

InviOR is lid van Data & Insights Network.

Op bijvoorbeeld www.TipSittardGeleen.nl, www.TipVenlo.nl of www.TipWaalwijk.nl kunnen inwoners een aanmeldingsformulier invullen. Van tijd tot tijd worden deelnemers gevraagd naar hun mening over actuele onderwerpen. De deelnemers zijn en blijven anoniem en kunnen per onderzoek zelf beslissen of ze meedoen. Ze zijn niets verplicht. Het invullen van een enquête duurt slechts enkele minuten en de onderwerpen zijn sterk afhankelijk van de actualiteit.

De Tip-Burgerpanels zijn gemeenschapspanels, opgezet vanuit de gemeenschap. Heeft u marktonderzoeksvragen of andere vragen over burgersraadplegingen, dan kunt u deze altijd stellen aan advies@inviOR.nl. Het is ook mogelijk om zelf onderwerpen aan te dragen voor de lokale onderzoeken. Of wilt u ook graag eens met ons sparren over een onderzoek of participatietraject? Neem dan nu contact met ons op!